

Περιοχή

Το χωριό Σωσάνδρα βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα έξω από την Αριδαία, του ν.πελλης. Η ιστορία της Σωσάνδρας αποτυπώνεται στα ευρύματά της, αλλά και στα κτίρια. Σποραδικά αρχαιολογικά ευρύματα έχουν βρεθεί ανατολικά του χωριού τα οποία μαρτυρούν την ύπαρξη παλαιότερου οικισμού. Εκεί βρέθηκε ερυθρόμορφο αγγείο του 5ου αιώνα π.Χ., το οποίο φυλάσσεται στο αρχαιολογικό μουσείο Θεσσαλονίκης. Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ο ντόπιος πληθυσμός αγωνίστηκε γενναία για τη διατήρηση των εθνικών και θρησκευτικών παραδόσεων, όπως άλλωστε συνέβη σε όλες τις κοινότητες της Αλμωπίας. Την ίδια περίοδο (γύρω στα 1600) χτίστηκαν τέσσερις νερόμυλοι με έξι μύλους το καθένα. Τα κτίσματα αυτά αποτελούν το κέντρο ενός δικτύου νερόμυλων, το οποίο λειτουργούσε σε όλη την Αλμωπία, αλλά και δείγματα της βιομηχανικής και βιοτεχνικής αρχιτεκτονικής της εποχής. Ονομάστηκε Σωσάνδρα από το «Σώσε τον Άνδρα».

Ανήκει στον Δήμο Αριδαίας και έχει 1200 περίπου κατοίκους. Η κύρια ασχολία τους είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία.

Η Σωσάνδρα αποτελεί πόλο έλξης για τους κατοίκους της Αλμωπίας καθώς και για τους τουρίστες. Ταβέρνες, καφετέριες, super markets, εμπορικά καταστήματα αποδεικνύουν ότι η Σωσάνδρα είναι ένα χωριό που σφύζει από ζωή.

Πρόσφατα ανακαλύφθηκε προϊστορική κατοικία της 4^{ης} χιλιετίας π.Χ. και πλέον αποτελεί και χώρο αρχαιολογικής σημασίας.

Το χωριό γιορτάζει στις 23 Απριλίου, ανήμερα του Αγίου Γεωργίου

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΩΣΑΝΔΡΑ

ΤΟΝ Άγιο Γεώργιο πανηγύριζουν τη Δεύτερη μέρα του Πάσχα στην Σωσάνδρα .

ΤΟ απόγευμα στην κεντρική πλατεία υπό τους ήχους παραδοσιακής μουσικής εμφανίζονται χορευτικά συγκροτήματα. Αγώνας ποδοσφαίρου μεταξύ του Ακρίτα Σωσάνδρας και παλαιμάχων,πραγματοποιείτε στις αθλητικές εγκαταστάσεις του χωριου.Πληθος αλλων εκδηλωσεων.

Στου **Πολυνείκη** τα καζάνια

Και φέτος τα καταφέραμε. Αποστάξαμε τον μούστο και πήραμε αγίασμα.
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΑΠΟΣΤΑΚΤΗΡΙΟ(ΤΣΙΠΟΥΡΟ).

ΕΘΙΜΑ ΓΑΜΟΥ

Σε μια εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν σε πιο «κλειστές» κοινωνίες, οι διαδικασίες οι σχετικές με το γάμο αποτελούσαν το επίκεντρο της ζωής των κατοίκων του χωριού για πολλές μέρες. Τα σχετικά έθιμα λοιπόν ξεκινούσαν λίγες μέρες πριν από την ημέρα του γάμου και συνεχίζονταν και τις επόμενες μέρες. Η τήρησή τους από το γαμπρό και τη νύφη και από τους συγγενείς και φίλους τους ήταν αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία του γάμου του ζευγαριού. Λαμβάνοντας υπ' όψη μας ότι η διασκέδαση των ανθρώπων τα παλαιότερα χρόνια περιοριζονταν στα γλέντια -κυρίως του γάμου- και στα πανηγύρια συνειδητοποιούμε την αξία των συνηθειών αυτών.

Στους Προμάχους, λοιπόν, την τελευταία *Τετάρτη* πριν το γάμο καλούσαν προφορικά τους συγγενείς του γαμπρού δύο αγόρια από το σόι του, ενώ δύο αγόρια από το σόι της νύφης καλούσαν τους δικούς της συγγενείς. Ακόμα και

σήμερα το κάλεσμα γίνεται και προφορικά την ίδια μέρα. Τα αγόρια καλούσαν τους συγγενείς το βράδυ και έδιναν σε κάθε οικογένεια ένα κουλούρι σπιτικό, που οι νοικοκυρές είχαν φτιάξει ειδικά για την περίπτωση.

Στη Σωσάνδρα ο γαμπρός καλούσε τους συγγενείς του τη *Δευτέρα* και δεν έπρεπε έπειτα να δει τη νύφη μέχρι την Κυριακή, γιατί θεωρούνταν γρουσουζιά. Σε περίπτωση όμως που ο γαμπρός την έβλεπε, το σόι της νύφης του έριχνε αλεύρι ή τον μαύριζε, συνήθως με κάρβουνο. Το κάλεσμα των συγγενών της νύφης γινόταν και στη Σωσάνδρα την Τετάρτη.

Είναι ενδιαφέρον το έθιμο που αναφέρουν κάτοικοι της Σωσάνδρας, σύμφωνα με το οποίο γινόταν το κάλεσμα των χωριανών με ένα δεματάκι με τρία γαρύφαλλα μαγειρικής. Το ένα συμβόλιζε το γαμπρό, το άλλο τη νύφη και το τρίτο τον κουμπάρο του ζευγαριού.

Στη συνέχεια ο πατέρας ή η μητέρα του γαμπρού καλούσε με ένα σπιτικό κουλούρι και με κρασί τον κουμπάρο, που συνήθως ήταν ο νονός του γαμπρού. Έπειτα καλούσε τη νύφη -πάλι με σπιτικό κουλούρι- και της χάριζε κάποιο συμβολικό δώρο. Σήμερα συνηθίζεται να της χαρίζουν και μια ανθοδέσμη με λουλούδια. Τον κουμπάρο τον καλούν και σήμερα με κουλούρι και του προσφέρουν τούρτα.

Με σπιτικό κουλούρι καλούσε την *Πέμπτη* τον παπά ο πατέρας ή η μητέρα του γαμπρού, ενώ σήμερα με κάποιο ψωμί που ψήνεται ειδικά για το σκοπό αυτό. Την ίδια μέρα οι συμπέθεροι ψώνιζαν από την Αριδαία τα αναγκαία για το γάμο. Το απόγευμα -και στα δύο χωριά- πήγαινε κάθε συγγενής της νύφης στο σπίτι της με ένα ταψί σιτάρι, καλαμπόκι ή κριθάρι. Έπειτα, πήγαιναν σε κάποιο δωμάτιο και έριχνε ο καθένας το περιεχόμενο του ταψιού σε κάποιο κιλίμι και οι συγγενείς χόρευαν γύρω από το σωρό που σχηματίζονταν. Στο κιλίμι έριχναν καραμέλες, τις οποίες άρπαζαν χαρούμενα τα παιδιά. Κάτι ανάλογο γινόταν και στο σπίτι του γαμπρού. Έπειτα, οι φίλοι του γαμπρού έβαζαν σε τσουβάλια τα προϊόντα που συγκεντρώνονταν και τα φόρτωναν σε γαϊδούρια. Έπαιρναν μαζί τους φαγητό -συνήθως φασολάδα- και πήγαιναν στο μύλο να αλέσουν το σιτάρι ή το καλαμπόκι και γλεντούσαν. Επίσης την *Παρασκευή* ή το Σάββατο οι γυναίκες και στο σπίτι του γαμπρού και στο σπίτι της νύφης ζύμωναν ψωμιά για το γάμο, ενώ οι συγγενείς και οι φίλοι άρχιζαν να πηγαίνουν τα δώρα του γάμου στους μελλονύμφους, που ήταν συνήθως μπακιρένια. Στα δώρα έβαζαν σιτάρι ή ρύζι και ένα λουλούδι «για το καλό».

Το μεσημέρι της Παρασκευής συγκεντρώνονταν κάποιες κοπέλες στο σπίτι της νύφης και του γαμπρού, καθάριζαν το σιτάρι και με ειδικές πέτρες, τις αλευρόπετρες,

παρασκεύαζαν πλιγούρι, το ποίο έβραζαν την Κυριακή το πρωί και το έτρωγαν στο τραπέζι που γίνονταν πριν τη στέψη. Στη Σωσάνδρα κάποιοι το πρόσφεραν στο γλέντι του Σαββατόβραδου.

Το γλέντι του γάμου άρχιζε το βράδυ του *Σαββάτου* και στο σπίτι του γαμπρού και στο σπίτι της νύφης, όπου υπήρχαν όργανα. Οι φίλοι του γαμπρού πήγαιναν στο γλέντι της νύφης, όπου τους κερνούσαν οι συγγενείς της. Αν εμφανιζόταν εκεί ο γαμπρός, οι φίλες της νύφης «μαύριζαν» αυτόν και την παρέα του. Το γλέντι σταματούσε μετά τα μεσάνυχτα και συνεχίζονταν το πρωί της *Κυριακής* και στα δύο σπίτια, ενώ οι συγγενείς της νύφης άπλωναν τα προικιά της στα σκοινιά.

Στη συνέχεια ο πατέρας του γαμπρού, οι συγγενείς του και η συνοδεία των οργάνων, πήγαιναν στη νύφη το νυφικό. Αυτό είχε τοποθετηθεί σ' ένα ταψί ή σε κάποιο δίσκο με ρύζι και κουφέτα. Το ταψί έβαζε στο κεφάλι της μια κοπέλα από το σόι του γαμπρού και κρατώντας το, για να μην πέσει, το κουβαλούσε μέχρι το σπίτι της νύφης. Εκεί έπαιρνε το νυφικό μια φίλη της νύφης, το χόρευε τρεις φορές και έπειτα έβαζε στο ταψί το γαμπριάτικο κουστόμι. Γινόταν λοιπόν -και γίνεται συχνά και σήμερα- με μεγάλη επισημότητα η ανταλλαγή του νυφικού και του γαμπριάτικου κουστουμιού.

Αφού έβλεπαν την προίκα οι συγγενείς του γαμπρού, έφευγαν για το σπίτι του γαμπρού και οι συγγενείς της νύφης τοποθετούσαν τα προικιά μέσα σ' ένα μπαούλο. Όταν επέστρεφε στο σπίτι του γαμπρού ο πατέρας του μαζί με τη συνοδεία και το κουστόμι, κι ενώ το γλέντι συνεχίζονταν, «ξύριζαν» το γαμπρό, έθιμο που τηρείται και σήμερα σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Οι φίλοι του κρατούσαν μια πετσέτα, για να μη λερωθεί κι έριχναν πάνω της χρήματα για τον κόπο του κουρέα.

Στη συνέχεια οι καλεσμένοι του γαμπρού πήγαιναν με τα όργανα να πάρουν τον κουμπάρο και τους παρακούμπαρους, κρατώντας ένα δίσκο με σταφίδες, στραγάλια και ούζο, απ' όπου σερβίρονταν καθ' οδόν. Όταν έβγαινε από το σπίτι του ο κουμπάρος, ο πατέρας του γαμπρού του έκανε τρεις μετάνοιες και του φιλούσε το χέρι σαν ένδειξη εκτίμησης. Ύστερα χόρευαν όλοι μαζί χορούς, αρχικά χωρίς τον κουμπάρο και μετά με αυτόν, που κρατούσε μια σημαία, που έφτιαχνε η οικογένειά του. Πάνω σ' αυτήν υπήρχαν μήλα ή πορτοκάλια, επέστρεφαν στο σπίτι του γαμπρού. Έπειτα, έτρωγε ο γαμπρός μαζί με τους προσκεκλημένους του στο σπίτι του, ενώ η νύφη έτρωγε με τους δικούς της καλεσμένους στο δικό της σπίτι. Το κύριο γεύμα ήταν κρέας με πατάτες, τις οποίες είχαν καθαρίσει οι γυναίκες το Σάββατο. Κατά τη διάρκεια του γεύματος οι οργανοπαίκτες εξακολουθούσαν να παίζουν.

Ο γαμπρός φορούσε το γαμπριάτικο κουστόμι του και πήγαινε με τους δικούς του να πάρει τη νύφη από το σπίτι της. Καθώς έβγαινε από την αυλόπορτα ο γαμπρός, η μητέρα του του έριχνε ρύζι και ροδοπέταλα από ένα πήλινο πιάτο, το οποίο έσπαζε η

ίδια στη συνέχεια «για γούρι». Καθ' οδόν οι συγγενείς και οι φίλοι του γαμπρού χόρευαν με τη μουσική που ακούγονταν από τα όργανα και προχωρούσαν αργά προς το σπίτι της νύφης, όπου οι συγγενείς της έκλειναν την αυλόπορτα και εμπόδιζαν τον γαμπρό να την ανοίξει.

Τρία κορίτσια είχαν μαζί τους ένα κόκκινο γαρύφαλλο και ένα άσπρο μαντήλι, τα οποία έβαζαν στην ποδιά τους και η μια κοπέλα την άνοιγε, για να πληρώσει ο γαμπρός. Εκείνος έβαζε δύο φορές χρήματα και μια στραγάλια.

Στη Σωσάνδρα πήγαιναν δύο φίλες της νύφης με μια ποδιά στη μέση και καρφίτσωναν το κόκκινο γαρύφαλλο στο σακάκι του γαμπρού και αυτός τις αντάμειβε ρίχνοντας στην ποδιά «ό,τι είχε ευχαρίστηση». Οι κοπέλες έδιναν ένα χαστούκι στον γαμπρό, ενώ δύο ξαδέλφια του, που ο ένας στέκονταν δεξιά του και ο άλλος αριστερά του, προσπαθούσαν να τον προστατέψουν βάζοντας τα χέρια τους στο πρόσωπό του. Οι εξαδέλφες της νύφης μοιράζονταν τα λεφτά.

Η νύφη το πρωί της Κυριακής, δώριζε στους συγγενείς της ένα ζευγάρι κάλτσες ή μια ποδιά ανάλογα με το φύλο τους. Στους συγγενείς του και στους κουμπάρους έκανε ανάλογα δώρα και ο γαμπρός.

Τη νύφη έντυναν και στόλιζαν οι φίλες της στο δωμάτιό της τραγουδώντας σκοπούς του γάμου. Τα παπούτσια έφερνε και φορούσε στη νύφη ένα αγόρι από το σόι του γαμπρού. Εκείνη έκανε δυο φορές πως δεν της έμπαινε το δεξί παπούτσι και την τρίτη φορά το φορούσε και έδινε στο αγόρι κάποια λεφτά. Το έθιμο είναι διαδεδομένο και σήμερα όχι μόνο στα χωριά της Αλμωπίας αλλά και σε πολλά μέρη της Ελλάδας.

Μετά φόρτωναν τα μπαούλα με την προίκα της νύφης σ' ένα άλογο ή κάρο. Πάνω στο άλογο ανέβαζαν ένα αγόρι από το σόι της νύφης. Ο γαμπρός έδινε στο αγόρι «ό,τι είχε ευχαρίστηση», για να ικανοποιήσει τους συγγενείς της νύφης οι οποίοι το κατέβαζαν από το άλογο. Η προίκα έφτανε τελικά στο σπίτι του γαμπρού.

Όταν η νύφη έβγαινε στην αυλή ή στο μπαλκόνι και παρουσιάζονταν στον κόσμο, έκανε τρεις μετάνοιες, τρεις φορές το σταυρό της και πάλι άλλες τρεις μετάνοιες. Ήταν ένας τρόπος παράκλησης προς το Θεό να χαρίσει στους μελλοντούς αγάπη και τύχη.

Κάποιος συγγενής ή φίλος του γαμπρού έφερνε στη νύφη ένα ψωμί κι αυτή το ακουμπούσε στο κεφάλι της, όπου φορούσε ένα άσπρο μαντήλι και στη συνέχεια το έκοβε με τα χέρια της στα δύο. Το έθιμο αυτό συνεχίζεται και στις μέρες μας και είναι συμβολικό. Η αριστερή μεριά του ψωμιού συμβολίζει το πατρικό σπίτι της νύφης και η δεξιά το σπιτικό των πεθερικών της. Αν λοιπόν το μεγαλύτερο κομμάτι του ψωμιού ήταν αυτό που συμβόλιζε το πατρικό της σπίτι, η τύχη θα έμενε σ' αυτό. Στην αντίθετη περίπτωση, η τύχη θα ακολουθούσε το ζευγάρι στην νέα τους ζωή. Ακολουθούσαν

τρεις χοροί με τη νύφη.

Φανερά συγκινημένη η μητέρα της νύφης, που θα της έφευγε η κόρη, την ακουμπούσε στην πλάτη μ' ένα πράσινο κλαδάκι και έπειτα το πετούσε μπροστά της. Επίσης, της πετούσε ρύζι από ένα πιάτο, για να στεριώσει ο γάμος της. Στο τέλος έσπαζε το πιάτο «για το καλό», ενέργεια ανάλογη με αυτήν που είχε κάνει η μητέρα του γαμπρού λίγο πριν στο σπίτι του.

Οι συγγενείς του γαμπρού τοποθετούσαν στις μασχάλες της νύφης ένα πρόσφορο, το οποίο έβγαζαν όταν τελείωνε το μυστήριο και το έτρωγε το αντρόγυνο με τους καλεσμένους στο τραπέζι στο σπίτι του γαμπρού. Έξω από την εκκλησία η νύφη έκανε πάλι το σταυρό της τρεις φορές καθώς και τρεις μετάνοιες. Έπειτα φιλούσε ένα αγοράκι από το σόι του γαμπρού, για να' ναι το πρώτο παιδί του ζευγαριού αγόρι. Σ' αυτό χάριζε ένα καλτσάκι, που είχε μέσα κουφέτα, καραμέλες και στραγάλια. Στον παπά χάριζε μια πετσέτα.

Τα παλαιότερα χρόνια ο γαμπρός και η νύφη πήγαιναν στην εκκλησία με άλογο ο καθένας χωριστά. Ο παπάς πήγαινε τους μελλονύμφους στο μέρος που θα γίνονταν η στέψη. Ο ιερέας έδινε στον κουμπάρο και στο ζευγάρι, πριν πιουν κρασί, να φάνε τρία κομμάτια από μια λειτουργία. Μετά την στέψη περνούσαν οι συγγενείς και οι φίλοι του και τους εύχονταν να ζήσουν «ριζωμένοι».

Μπαίνοντας η νύφη στο σπίτι του γαμπρού έκανε τρεις στροφές, ενώ όλοι φώναζαν «*ξέρει η νύφη ν' αλωνίζει*». Έπειτα ανέβαινε στη σκάλα του σπιτιού και έκανε το σταυρό της τρεις φορές, για να είναι ευτυχισμένη στη νέα της ζωή. Ύστερα έριχνε ρύζι σε διάφορες κατευθύνσεις από ένα πιάτο που της έφερνε η πεθερά. Αυτό γίνεται από πολλές νύφες και στις μέρες μας.

Η πεθερά κερνούσε το ζευγάρι και τον κουμπάρο γλυκό του κουταλιού, για να' ναι γλυκιά η ζωή των νεόνυμφων, ενώ έδινε στη νύφη ένα ποτήρι με νερό και ζάχαρη, για να «σταυρώσει» με αυτό τα δωμάτια του σπιτιού, ελπίζοντας με τον τρόπο αυτό να έχει το ζευγάρι την ευλογία του Θεού.

Εμφανίζονταν μετά μπροστά στη νύφη ο πεθερός της, στον οποίο έκανε τρεις μετάνοιες και του έδινε μία πετσέτα από τα προικιά της. Αυτός κρατούσε τη μια άκρη της και έδινε στη νύφη την άλλη και έπειτα τραβούσε προς το σπίτι του γαμπρού τη πετσέτα, μαζί με τη νύφη. Εκείνη προσποιούταν δυο φορές πως αντιδρούσε και άφηνε την πετσέτα. Την τρίτη φορά ακολουθούσε τον πεθερό της στο σπίτι. Μ' αυτόν τον τρόπο της έδειχνε ότι της «παραδίνει» το σπίτι.

Καθώς η νύφη έμπαινε μέσα, ο γαμπρός που ήταν κρυμμένος πίσω από την πόρτα, έβγαζε το ένα παπούτσι του και τη χτυπούσε απαλά στο κεφάλι. Η κίνηση αυτή φανέρωνε τη θέση ισχύος που είχε ο άνδρας στην ελληνική οικογένεια παλαιότερα.

Έπειτα χόρευαν οι νεόνυμφοι τρεις φορές με τον κουμπάρο και το γλέντι συνεχίζονταν μέχρι τα ξημερώματα της Δευτέρας. Τότε, όπως ανέφεραν κάτοικοι της Σωσάνδρας, οι καλεσμένοι οδηγούσαν το γαμπρό στη βρύση της πλατείας με συνοδεία οργάνων. Εκεί τον έπλεναν και μετά περνούσαν από τα σπίτια των συγγενών. Κάθε οικογένεια χάριζε μία κότα στο γαμπρό.

Το πρωί της Δευτέρας στους Προμάχους οι νεόνυμφοι -χωρίς κόσμο και μόνο με τη συνοδεία οργάνων- γύριζαν στους δρόμους και στα σοκάκια του χωριού. Η περιήγηση αυτή συμβολίζει το δρόμο της ζωής που είχαν να κάνουν μαζί οι νιόπαντροι.

Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας το σόι της νύφης πήγαινε φαγητό στο σπίτι του γαμπρού, όπου έτρωγαν όλοι μαζί. Τότε έτρωγαν και τις κότες που είχαν συγκεντρώσει. Την ίδια μέρα οι γονείς της νύφης έστελναν στο ζευγάρι όσα δώρα είχαν συγκεντρωθεί στο πατρικό της. Τους γονείς της η νύφη δεν έπρεπε να δει μέχρι την Παρασκευή.

Τη Δευτέρα το βράδυ το ζευγάρι έρχονταν σε ερωτική επαφή. Αν αποδεικνύονταν ότι η νύφη ήταν αγνή, περήφανη η πεθερά έφτιαχνε χαλβά και τον έστελνε στη μητέρα της νύφης το πρωί της Τρίτης. Άλλοτε πήγαιναν δύο άνδρες με δυο μπουκάλια ούζο στη μητέρα της νύφης, να της διαβεβαιώσουν την αγνότητα της κόρης της.

Το βράδυ της Τετάρτης η νύφη με κορίτσια και από το δικό της σόι και από το σόι του γαμπρού πήγαινε στη βρύση της πλατείας, για να γεμίσει νερό. Εκεί συγκεντρώνονταν κόσμος και κυρίως παιδιά. Σύμφωνα με κάποιο έθιμο έβαζε η νύφη τρεις φορές την ίδια δεκάρα στο πόδι της και στη συνέχεια την πετούσε με το πόδι της εκεί που έτρεχε το νερό. Την τρίτη φορά τα παιδιά προσπαθούσαν να πιάσουν το νόμισμα.

Το βράδυ της Παρασκευής δύο άνδρες από το σόι της νύφης έστελναν ένα ψωμί στους νεόνυμφους, προσκαλώντας τους στο πατρικό σπίτι της νύφης. Εκεί έτρωγαν και διανυκτέρευαν. Ίσως το έθιμο αυτό της διανυκτέρευσης να σχετίζεται με κάποια δεισιδαιμονία, σύμφωνα με την οποία κυκλοφορούσαν «κακά πνεύματα» στο σπίτι του γαμπρού και της νύφης το βράδυ της πρώτης Παρασκευής μετά το γάμο τους.

Το βράδυ του Σαββάτου δυο συγγενείς του γαμπρού επισκέπτονταν το πατρικό σπίτι της νύφης και καλούσαν το νιόπαντρο ζευγάρι να ξαναγυρίσει στο σπίτι τους.

Ένα γεγονός τόσο σημαντικό όσο ο γάμος δεν μπορούσε να μείνει έξω από δεισιδαιμονίες, σε μια εποχή μάλιστα που οι απλοί άνθρωποι του χωριού δεν μπορούσαν να εξηγήσουν κάποια πράγματα με τη λογική. Έτσι, λοιπόν, δε γινόταν γάμος σε δίσεκτο χρόνο, γιατί θεωρούνταν γρουσουζιά. Αν όμως έπρεπε να γίνει ο γάμος, φρόντιζαν οι οικογένειες των μελλονύμφων να αφήσουν λίγο από όλες τις σοδειές. Αν η νύφη έβλεπε μαύρη γάτα την ημέρα του γάμου της πίστευαν ότι ο γάμος της «δε θα πήγαινε καλά» και απέφευγαν ακόμη το γάμο σε περίοδο νηστείας.

http://sosandranews.blogspot.gr/p/blog-page_26.html